KARNATAKA SHEEP AND SHEEP PRODUCTS (AMENDMENT) BILL, 1978.

Introduction

SRI DEVENDRAPPA GHALAPPA (Minister for Animal Husbandry and Dairy Development) I beg to move:—

"That leave be granted to introduce the Karnataka Sheep and Sheep Products (Amendment) Bill, 1978."

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ. —ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪುಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕುರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನು ಪ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಲ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Karnataka Sheep and Sheep Products (Amendment) Bill, 1978."

The motion was adopted and leave was granted

SRI DEVENI RAPPA GHALAPPA.—I beg to introduce the Karnataka Sheep and Sheep Products (Amendment) Bill, 1978.

MR. SPEAKER. - The Bill is introduced. **

We will now take up: the next item in the agenda.

10 - 00 A.M.

BUDGET ESTIMATES FOR THE YEAR 1978-79. GENERAL DISCUSSION—(Debate Continued)

† ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ). –ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುತ್ತಾರೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.--ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. ಇದತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ವೇಳೆ ಕಳೆದ ೬ ಐರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಜನತೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಪವ್ಯರು ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಪಪ್ಯಯ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಖ ಮಂತ್ರಿಗಳ

^{**} Copy appended as Annexure to this Volume.

15TH JUNE 1978 239

ವೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ೫೦ ಆಪಾದನೆಗಳು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳ ಮೇಲೆ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವವನಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವನಿದ್ದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಅತಿರೇಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗವುನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಕರ್ತಪ್ಪಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಚೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಟ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಬಲಿಟೀಸ್ಗಳನ್ನು ಈ ವುನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪುುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸಾಲಗಾರರೇ, ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೂ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ 🤾 🖰 ಈ ರಾಜ್ಜಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇನ್ನಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ? ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಅವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವಕ್ಕು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಹಳ ಗಹನ ವಾದುದು ಇವೆ. ಚರಾಸ್ತಿ –ಸ್ತ್ರಿರಾಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದು ದರಿಂದ ನಾನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೊಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. a matter of record, I am speaking. ಇಂತಹ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಇರುವುದ. ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರು ವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ). —ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹಳಷ್ಟು ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. He was passing remarks. So, I have to reply.

SPEAKER.—The Hon. Minister has got the right to reply and the hon. members has no right to reply. He has to speak on the Budget Estimates only.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿನ್ನೆಯಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕೂಡ ಇಂಟರ್ಪ್ ಪ್ರಪ್ತ ಮೂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಪಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನನಗೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರದೋ ಒಬ್ಬರ ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಂತೆ. ಪಾಪ ಪಕ್ಕದವರು ಆತನ ಬೆಂಕಿ ಕೆಡಿಸಲು ನೀರಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಬೆಂಕಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಬೀಡಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸರ್ಕಾರ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಚಾಣುಕ್ಕ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಪಿಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಹರಜನರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೀತಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ರಂಗ ನಾಥ್ ರವರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಮುಮತೆ ಶುರುವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಕುಹಕ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡ ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. Gangadharan.—I rise to a point of order. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 'ಕುಹಕ' ರಾಜಕೀಯ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. It is unparliamentary.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASEKHAR.—It is Parliamentary.

Speaker. I will examine it.

ಒಬ್ಬ ವರಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇ ಹದೇ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯು ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ೭೫ ಭಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ, ಪ್ರಧಾನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುಪುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶುಮಣ್ಣ.—ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ನಿಮಗಂತೂ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೀಖರ್.—ನಾನು ಆ ಆಸೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಬ್ಬರಿಗೊ**ಬ್ಬ**ರು ಚಕವುಕಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಕಿ ಯವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡ್ಜೆ ಟೈನ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್ ...ಅವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕನ್ಫರ್ಮ್ನ ಆದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಕೇಳ್ತೀನೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ದಲಿತ ವರ್ಗ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ಪ್ರಯುತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹನರಿಗೋಸ್ಕರ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಉತ್ತರ ಜೀರೋ. ಯಾವ ಧೈರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ತಡಿಕಲಿಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇನಾದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ೩೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೩೦ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನಸಂಘ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ೩೦ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೩೦ ವರ್ಷದಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜ್ಜ್ ಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಲಾಂಛನವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಪೇಪರ್ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬುದು ಶಾಸನ್ಸಭೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಇವತ್ತು ಅಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದಾಗ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರ ಕೌನೂನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನೆರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು, ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿಚಾರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೇ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತಂದಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಏನಾಯಿತು ? ದುನೆ ಪುನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇತ್ತು. ಏನಾದರೂ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೇ? ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೊಂದೇ ಅವರು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕಲ್ಕಾಣ ಆಗಿದ್ದು. ದೊಡ್ಡವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕುಡಿದರೆ ಮನೆಯ**ಲ್ಲಿ** ಅಷ್ಟ್ರೊ ಅಮ್ಮಾ ನನಗೂ ಒಂದು ಲೋಟ ಕೊಡು ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳು ಕುಡಿಯುವುದಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ನಾನೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿ ಷನ್ ಬರಲೇಬೇಕು. ದೀನರ, ಗಲಿತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ಜನ ಬ್ರಾಂದಿ ವಿಸ್ತಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸಮಾಜವಾದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದಲಿತ ವರ್ಗ ದುಡಿದು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದುದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ಜನ ಕುಡಿಯು ವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ದೇಶಕ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ವಿಸ್ಮೀ ಬ್ರಾಂದಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಜನರ ಕಿಸೆಗೇ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇವತ್ತು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಯಾನ ದೇಶದಲ್ಲಾ ದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ತಂದರು, ಅಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡುಪುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಈ ನುಂತ್ರ ಹಾಕು ತ್ರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬದಲು ನಾವು ಕುಡಿಯುಳಕ್ಕೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮನವೊಲಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ಮಾಡುಪುದರ ಮೂಲಕ ಕುಡಿತವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ — ಹಾಗಾದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪಡಖಾನೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕುಡಿಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರ ಮನಪೊಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಕುಡಿತ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗುತ್ತದೆ, ಸಂಸಾರಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ಮುಖಾಂತರ

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಓಬಿಷನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಇವತ್ತು ತದಿಸಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ? ಬೆಂಗಳೂರು ಹೋಟೆಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಹೋಟೆಲ್ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಂಯಮುತ್ತೂರು ಸೇಲಂ ಜನರೇ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೇಕಾದರೆ ಚೆಕಪ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಬೋಟೆಲ್ಗಳಲ್ಲೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಮೂರು ಸಲ ಜಾಂಡಾ ಹೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮುತ್ರಿ ಎಂ.ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾ ದರೂ ಎನು ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಇನ್ಕರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಒಳ್ಳೆಯವಾಯಿತು.

- ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂ ರಾವ್. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ, ಕರುಣಾನಿಧಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಓಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಕೆಲವು ಅವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ವಿಚಾರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ವಾದ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಜನರ ಮನ ಒಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಿಲೂ ಮೋದಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. I have got right to drink in a democratic set up. No body can prevent me to drink ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮಹಾ ನಾಯಕರು.
- ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. ಪಿಲೂ ಮೋದಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು. ನೀವಿರುವ ಪಕ್ಷ ಬೇರೆ, ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟನೆ ಇದೆಯೇ, ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪಟೇಲರು ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಾಯಿದ ಮಾನನಾಡೋಣ. ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವರಿಗೂ ಇದೆ, ನಮಗೂ ಇದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಾತ ನಾಡೋಣ.
  - ್ರೀ ಎಚ್. |ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕುಡಿತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಬೇಕೆ ನಿಮಗೆ ?
- ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗನ್ನು.—ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಹಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತರುಪುದಾದರೆ ತರಲಿ, ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ, ಆತಂಕ ಇಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ. ಪ್ರಯುಸ್ನ ಮಾಡಲಿ.
  - ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾವುಕೃಷ್ಣ. ಆಗ ನೀವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?
  - ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಮಾಡಲಿ. ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂ ಷನ್ನಿನ ಡೈರೆಕ್ಟೀವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ತ್ರೀರಾ ಹೇಳಿ.
- ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಟೈಪ್ ಆಗ್ತಾ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ನಾನು ದೇಳುಪುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವ ರಾಜ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜಾರಿಗೆ ತರಲ್ಲಿ ಅಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇ ಹೋದರೆ ಕೇಳಿ. ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕು ಅಂತ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದುನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ಯಾರು ಬೇಡ ಅಂದರು. ಪಿಲೂ ಮೋದಿ ಅವರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈಗ ಸ್ವೇಚ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ.....
- ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ, ... ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಅವರು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತರುಪುದಾದರೆ ತರಲಿ, ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಅತಂಕ ಒಡ್ಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಪಾನ ನಿರೋಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಅಪ್ಪಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕೆ ನೆರವಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೦ ಭಾಗ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ನಾವು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕಾಲ ಸನ್ನಿ ಹಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಹಣ ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವ ದಾಮಾಶ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೊದಲ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ವಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರ ನ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ನಿವಿಷ ಆಯಿತು? ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ವಾದವಿವಾದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ರಾಣಗುತ್ತೀರಿ ಆಗ ನಾನು ಅಸಹಾಯಕನಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಈಗ ಜಾಗ್ರತೆ ಪುುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ, ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರ :ಖರ್.--ಇವತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ ವುತ್ತು ವಿಜಯನಗರದ ಸ್ಟೇರ್ ಪ್ರಾಜ್ಟ್ ಇವೆರಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಪಡತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದ ಹಣ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನಿದೆ ಆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ದಾಮಾಷ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇನ್ನು ೭ನೇ ಕಮೀಷನ್ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅರ್ಥಿಕ ರೆಂಗದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇವತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲ ಕಾರ್ನ್ಯಗತವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಮಗಳು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಿಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. `ಕೇಂದ್ರದ ಆಣತಿ ಮೇಲೆ, ಆಶೀರ್ವಾದದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಒಂದು ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಕಡೆ ಮಿತ್ರ ರೂ ಕೂಡ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಇಂಥ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರು ವಂತೆಯೇ ಮುಂದಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ, ಜನತಾ ಗೃಹ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಹೂಳುವುದಕ್ಕೂ ಸುಡುವುದಕ್ಕೂ ಜಾಗವಿಲ್ಲವಂತಹೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಂಥ ಎಲ್ಲೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮವಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಇವೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಅಡಚಣಿಗಳಿವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಲುಪಿಸತಕ್ಕ ಯಂತ್ರ ಏನಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಯಂತ್ರ ಆಗಿರಬೇಕು. ಿ ಅದೇನಾದರೂ ಒಂದು ಪೇಳೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಏನು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವು ದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಖಚಿತ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜನತಾ ಗೃಹಗಳ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಆಗುತ್ತಿರುವುದಾದರು ಏನು ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜನತಾ ಗೃಹವನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್'ಗೆ ಆ ಜನರ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸವಾದರು ಏನು ? ಅವನು ಯಾವ ತ್ರಾರರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥೆ: ಅವನು ತನ್ನ ಜೇಬನ್ನು ಎಷ್ಟು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. |

SRI C. M. ARMUGHAM.—Sir, may I bring to your kind notice that there is no quorum in the House. I think you may have to adjourn the House for some time.

MR. SPEAKER. - We shall adjourn for half-an-hour now.

The House rose at Twenty-five minutes past Ten of the clock and reassembled at Seven minutes past Eleven of the clock.

[Mr. Speaker in the Chair]

ಶ್ರೀ ಕ್ರಸ್.ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನು ಜನತಾ ಗೃಹದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಈವೊತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಆ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಗಿ ತೃಷ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವು ಇವೆ. ನಾವು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಅವನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಆತನಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವ ಜನರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಕೂಲಿಗಾರರು, ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆತನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವನು ದಿನಕ್ಕೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಬರುವ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಏನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಬಡವರಿಗೆ ದುನೆಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವುನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಮನೆ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಅದು ಕಪ್ಪ ಸಾಧ್ಯದ ವಿಚಾರ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮಣ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅವನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳ ತಿಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅವನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ನರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುದಾರ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇ ಕಾದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಹೇಬಿನ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟುಕೋಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರು ಸಹ ಯಾವ ಕೆಲಸಮನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡು ಪುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇ ಕು ಎಂದು ಇರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ನರು ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅವನಿಗೂ ತನ್ನ ದುದಿಮೆ ಆಗ ರೇಕು. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಮೇಲ್ನಾವಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್ನನ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಡ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೆಕಾರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಯುಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ

ಯಾರೂ ವಾಸವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಧೆ ಮಾತು ಇದೆ, ಊಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ ಎಂದು, ಇಂಥ ವಾನೆಗಳು ಏಕೆ ಆಗೆ ಬೇಕು? ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦ ವುನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೫೦ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರೆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಈಗ ಆಗಿರುವ ಅನಾಚಾರವೇ ಆಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ. ನಾನು ಯಾರೆ ಮೇಲೊ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡು ಪುದನ್ನು ಕಾರ್ಯುಗತ ಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಫಾರಂ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳು ಬೆಳೆದ ಆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಜೊಕ್ಕಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೈಟು ಗಳನ್ನು ಫಾರಂ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. "ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ·ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಯಾರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರವ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರ ಜಮಾನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಕ್ರಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜಮಿಾನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಜಮಿಾನು ಕೊಟ್ಟಂಥವರು ತಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನತಾ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟೆಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫೋಲೀಸ್ ಕೇಸ್ ಆಗಿ ಗಲಾಟಿಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಗಮನನಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶಾಸಕರುಗಳು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪೂತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊ ಪೋರ್ಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಆಗಿದಿದ್ದ ರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು? ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಾವ ನೌಕರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತು. ಶಾಸಕರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆ ದರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಆ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಎಂಎಲ್ಎ ಹತ್ತಿರವೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೋ ಎಂದು ಉದ್ದ ಟತನದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಪಾತ್ರ ಏನು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗು ತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೆನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರು ಮುನುಷ್ಕ್ರಜ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಮನೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ನನಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೆಂಚು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ನಾನು ತಕ್ಷಣ ಪೋನ್ ಮಾಡಿ ಬಿಡಿಒಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರು ಹೋದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಎಂಎಲ್ಎ ಹಸ್ತಿರವೇ ಹೆಂಚನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವುನೋಭಾವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಂಚು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ೮ ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥ ಇದೆ ಆದರೆ ಶಾಸಕರ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತಕ್ಕ ಉದ್ದ ಟತನಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು. ಒಂದು ಇನ್ಸ್ ಟೆನ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಮರ್ತ್ಯಾದೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯ ಲರ್ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸರ್ಸ್ಗಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೆರಡು ಜನ ಇಂಥವರು, ಇರುತ್ತಾರೆ, ಜನರಲೈಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ವುಂತ್ರಿಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಶಾಸಕರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲ್ಲಿ, ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರಟರಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೂ ನೋಡದೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಆದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶಾಸಕರು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, 'ಈ ಏಜೆಂಟಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ' ಅಂತೆ. ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಏಜೆಂಟ್ ಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಜೆ ಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾದರು ಏನು ? ಇಂಥ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. —ಮಾನ್ಯ ವುಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಜನರಲೈಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರೇ. ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುಪುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚು. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ನಾನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆತನನ್ನು ಅವರ ಕಛೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಆತನಿಗೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗೆ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ, ನಿನ್ನನ್ನು ಲಾಕಪ್ ಗೆ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಜನರು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸಹ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಅರಿಸಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ನೋವು ನಲಿವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕರ್ಪವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ಪವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಏನೆಂದರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವೈಕುಂಠ ಗೆಸ್ಟ ಹೌಸ್ನನಲ್ಲ ಇಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಕ್ಕೆ, ಇದು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ನೀವು ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಟ್ರೀಸಾಗರ್.—ನೀವು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾದರೆ, ನಮಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇಂಥಾದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ನಾವು ಶಾಸಕಾಂಗದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬೋರ್ಡುಗಳು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಇದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿನಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ರೋರ್ಸ್ಟ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ನಾನು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸ್ಪ್ರಿಂಕಲ್ ವಾಟರ್ನನ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು:

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಈಗ ಕೂರ್ಗು ಮತ್ತು ಹಾಸನದ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪದ್ದ ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನ್ನಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದುು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗದಿರುವುದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ ನಾವು ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಒಂದು ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸ್ಟ್ರಿಂಕಲ್ ವಾಟರ್ನನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ರಿಷೇರಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳ ಹೆಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥ ಗಿತವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲಫರ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅದನ್ನು ವಿತ್ಡುತ್ತಾ ಮಾಡಿದರು. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಶಾಲೆಗಳ-ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್. ಆರ್. ಫಂಡ್ನಾನಿಂದ ರಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೇಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಂಥ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿ ಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಆ ಮಾತು ಹೇಳಿ ೪ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ಪಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ದೇವರೇ ಗತಿ ಎಂಬಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ; ಆದಕಾರಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ ರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಇಂದು ತೊಂದರೆ ಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಲೆವಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರಣ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಈಗಿರತಕ್ಕೆಂಥ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವೇ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ರೈತರಿಂದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರೈತರ ನೆರವಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ. ಅವರು ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್, ಮೆನ್ಯೂರ್ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಏನು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಲೆವಿ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರು ಲೆವಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗ ರೈತರು ಏನಾದರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಭತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅರಣ್ಯ ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಘಾತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶೃಂಗೇರಿ, ಹೊಸನಗರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅರಣ್ಯದಿದೆ. ಮತ್ತು ೨೦ ಸುವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇ ನಾದರೂ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಒಂದು ಗುಂಟೆ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ತಾರೀಖನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೆಲವರು ಕಳೆದ ಹತ್ತಿಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಜಮೀನುಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಮಾನವೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವನ್ನುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಎಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಇದಸ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಏನೆಂಬುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದೀ ತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನಲ್ಲಿ ಮಿನಿವುಮ್ ನೀಡ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್ ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ೫ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾದಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥ ಗಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದೃಂದ್ವ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ನೇರವಾದಂಥ ಸ್ವರ್ಧೆ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಬ ನೆಟ್ಟರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಬ ನೆಟ್ಟರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಬ ನೆಟ್ಟದ್ದು ತಪ್ಪು, ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಿಟ್ಟು ಸಹಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಜ್ಪ. ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ತಂತಿಯನ್ನೇ ಎಳೆದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಇಷ್ಯೂ ಆಗಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರು ಆದರೆ, ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎಂಬಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿ

15TH JUNE 1978 249

ಗಳಲ್ಲಿ ೬ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹಾಗೇ ಇವೆ. ಇವರು ಕಂಬ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳು ಆದವೇಲೆ ಅದರ ಸಾಬೀತು ಉಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಯಪವಿಲ್ಲ. ಕಂಬ ವಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ವೈರ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಲುಕ್ಸಾನು, ಜನರಿಗೂ ಸವಲತ್ತು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೧೧.೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಓಲ್ಡೇಜ್ ಪೆನ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಏಕೆ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎನ್ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಂ ಎಲ್.ಎ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ೬ ತಿಂಗಳು, ವರ್ಷವಾದರೂ ಓಲ್ಡೇಜ್ ಪೆನ್ಷನ್ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೆನ್ಷನ್ ದಾರರೇ ಜೀವಂತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ಮಂಜೂರಾದದ್ದು ಉಂಟು, ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನ ಏಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಓಲ್ಡೇಜ್ ಪೆನ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬಸ್ಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತುಂಬಾ ಹಳೇ ಬಸ್ಗಳು ಇವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಬಸ್ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಜನ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಗಳಲ್ಲಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದ ಬಸ್ಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸರ್ವೀಸ್ನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ನಿನಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್ ಹೆಡ್ಕ್ವಾರ್ಸ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ನಾನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ಹಾಕದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬಸ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರ ಗತಿ ದೇವರೇಗತಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು, ೧೫ ದಿವಸ, ೧ ತಿಂಗಳು ಕಾಯುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಜನರೇ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡ ಬಾರಮ, ನಾನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI A. LAKSHMISAGAR (Chickpet)—Mr. Speaker, Sir, the Finance Minister while presenting the Budget proposals should have given an economic survey or economic review of the State Government in order to enable the members to understand the rationale of budget proposals in various sectors both public and private, rural and urban: I am aware the Finance Minister, Government of India does present such an economic review in order to enlighten the members and also the public to appreciate the budget proposals. In the absence of such economic review it is very difficult for us to understand the implications of the budget proposals. It should have been furnished to the members and also to the public the purposefulness and also the meaningfulness of the budget proposals for the year they are presented. In the absence of such an economic review or survey, it is very difficult to understand even for the members of the other side let alone, members of opposition to know where they are going; how we are going: how much money is going to be spent. It should have contained particularly the economic survey showing the economic growth supported by employment, production and savings in various sectors. Further, what is the economic growth anticipated in the year 1978-79 is also not indicated in the budget estimates. Therefore, there is imperative need for a review of the type I have now mentioned to be placed before the mebers before presentation of the budget proposals to the House.

Then, Sir, I have gone through the budget memorandum very carefully from page to page. The budget memorandum does not furnish the detailed notes on various items of income and expenditure. I have gone through every line of it. I am not going to make much of the mistakes that have crept in. They may be printers But the explanation given for variation has a mechanical pattern about it. It does not give detailed notes on variation in any one of the subject. I have gone through every page that you have furnished. I may not be in a position to make more complete assessment of the proposals made before the House. But, I am certain, I can speak with certain degree of confidence. These explanations should have been more purposeful and more meaningful. In the explanation it says there is shortfall, why there is shortfall? No reasons are given. In the budget estimates and in the revised estimates you find itself either shortfall or there is an increase. The reason given for short fall is due to non receipt of income. This appears to be the expla nation given on every Items of such notes. A better and more meaning ful explanation should have been given to the members to better look and understand into the budget proposals. Because my learned friend Mr. Yahya has been speaking high of our Officers. I also join with him. There are good people too. Particularly speaking about the Planning Department we have very good Officers in that Department. I hope and believe they should have done this job. In the absence of clear and meaningful explanation it is difficult to under stand the budget proposals placed before us.

The budget also does not explain the probably and actual impact of the budget proposals on various sectors and sections of society. I would like to refer to my hon. Friend Sri S.M. Yahya's budget speech. He has stated in the third paragraph:

"The budget is a very powerful instrument to shape economic and social policy and to convert objectives to achievements."

Now, where do you get the evidence of this statement? There cannot be any eception to this proposition, but you dont't find evidence anywhere in the budget documents indicating the way in which the budget proposals are going to affect the different sections

15th June 1978 251

of the society. Even Sri Devaraj Urs while speaking at the National Development Council has said:

"Even when more credit and inputs are made available the influential sections of the society get most of them and the target groups fail to get them."

If the intention of the Government is to see that the monies that are 'pended from year to year are judiciously used for growth and development of different sections of the society, you don't find any indication of it in the budget proposals. Data should be furnished to enable the members to find out the actual and probably impact of the budget proposals on different sections and sectors of society. This you don't find.

Again, on page 7 of his budget speech the Finance Minister has said:

"In other words, the development of man and his environ ment cannot yield its place to mere mechanical develop ment of the economy."

This is exactly what you want us to believe, ery good, but the budget proposals do not have direction, do not have meaningful apportionment of the resources so as to uplift the various sections of the society.

SRIS.M. YAHYA—Every paragraph is nothing but direction, nothing but proposal to uplift the weaker sections of the society.

SRIA. LAKSHMISAGAR—You have mentioned only by way of example the house building programme for which you have set apart Rs. 10 crores. You have set apart an initial amount of Rs. 2 25 crore for the Backward Classes Development Corporation and other allied matters and you have set apart Rs. 2.25 crores for employment scheme of the graduates and diploma-hold ers. Barring these, there is no indication in the budget proposals as to the impact of the budget proposals on different sections of the society. Planning has been there for the last 25 to 30 years and the Hon. Chief Minister bemoans that most of the inputs that were pumped out have gone to the influential sections of the society. If that is so, where is the indication in the budget proposals that you checked this trend, that you have put an end to this trend and allowed more monies and other resources to flow.

SBI S.M. YAHYA-These are the basic needs.

SRI A. LAKSHMISAGAR—The propositions are un-exceptionable but the budget proposals do not throw any light in the fulfilment of those objectives which you have indicated.

I am told and I find evidence from the records here that there is district planning in our State but that is not enough. Funds must be made available districtwise. Districtwise allocation of monies under the budget must be made available so that we will be in a position to know how these monies are spent, in what sectors and which section of the society, is going to benefit by them. That is not available. District planning is there but you don't find any evidence of economic use of the monies set apart for each district. For instance, I ask how much money you are going to spend for Kolar. You do not know. It is not difficult to do that it requires a little mere foresight.

SRI S.M. YAHYA—There are different approaches to development.

SRI A. LARSHMISAGAR—I am trying to suggest ways and means of improving upon it. In the absence of districtwise allocation of monies, what is it that we can say about plan progress that can be achieved in any district. There are back ward districts, not so very backward districts and districts which are better off. How are you going to use monies for the all-round development of the State without any indication in the budget proposals. Why don't you kindly think about this and set apart monies districtwise for the all round development of the State?

I have learnt that the Government has not been continuously preparing an economic classification of the budget. in order to ascertain the impact of the budget proposals on incomes, prices and economic development. For example, how much money will be spent on consumption and how much on economic development has not been furnished to us.

A performance budget at least in respect of the projects financed by loans and which are supposed to create tangible assats should be prepared. I have learnt to my dismay that projects have been completed e. g. Malaprabha but water is not made available farmers because canals are not drawn. What is the fun in sinking crores and crores of rupees in putting up acquaducts and not making available water? You take 5-10 years to draw supply water to the farmers. In the meanwhile the interest goes on mounting and the farmers also are not benefited. Therefore, I suggest that at least in these sectors you must have a performance drawn up and plans should be executed according to schedule or within reasonable limits. It is a sorry state of affairs that crores and crores are sunk in the construction of these projects and yet water is not made available. Therefore, I suggest that a performance budget should be prepared in these masters.

I have learnt just now that our State has not been able to formulate the Sixth Five-Year Plan. I presume it has not been prepared. Of course, I had occasion just to can through the annual plan document that was placed on the table of the House yesterday. The exercise in the direction of preparation of the Sixth Five-Year plan for the State is under way and they are awaiting data from various groups set apart for this purpose. But the fact remains that we do not have the sixth Five-Year plan for the State. presumably the reason is that they are awaiting the recommendations of the Seventh Finance commission. I should like to point out that the Sixth Finance Commission which made its recommendations hold good even for the non-plan sector upto 31st March 1979.

There may be variations here—and there—but nothing prevented the State Government from placing before the House the Sixth Five Year Plan.

SRI S. M. YAHYA.—The hon'ble member nust know the what confusion is there about plans.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Confusion is only there in the minds of the Finance Minister.

SRI S. M. YAHYA. - The plans are all rolling.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Please take care you also roll.

SRI S. M. YAHYA.—We have rolled into power.

SRI A LAKSHMISAGAR.—It is also possible to roll down. These are facts of life. Nobody can be certain.

SRI S. M. YAHYA—No doubt the hon'ble member is giving good suggestions. But he must also remember that it is an all-India aspect that we have to consider. We are doing something which is under our control. You know all that.

SRI A. LAKHSMISAGAR. —Planning approach has changed. It has been changed for the better. If you are not in agreement with it, it is for you to follow your own method. That is a different aspect of the matter. But as it is, have you not been able to formulate Sixth Five Year Plan for the State? It is the fact we have to reckon with. You have excuses and those excuses are not insurmountable so this State is concerned. I would like to point out here that we do not have a long term plan for the State of Karnataka. This long term/plan has several advantages. Long term planning in all sectors will enable us to fix our vision and then impress Commission for a bigger share of resources and also and use our own resources, to achieve the long such long term term plan. There is plan no

have no vision, you have no concept of all round development of the State, say, in a period of next 20 years from now, What are you going to do about agriculture, what are you going to do about irrigation, about development of electricity. Once upon a time the erstwhile State of Mysore was a pioneer in the production of electricity. But where do we stand today? Who are responsible for this sorry state of affairs? There is no point in telling that happened somewhere and so we find ourselves in a soup today. There is 55% power cut and it is unthinkable. States which did not produce electricity, take for examples l'amilnadu. they are supplying electricity. This is a sorry state affairs to which we have been reduced ourselves today because we do not have vision of long term planning in this State. Today I read in the newspapers that as a result power shortage there will be loss of so many crores. Who is to be held responsible? If you do not have vision and foresight how can you execute the plans in a meaningful and purposeful manner? There appears to be a mess in all these things. Irrigation projects are not completed well within the time. When they are completed, water is not made available to the farmers. Who is to be blamed?

About the prices I have a point to make. Wholesale price index and consumer price index for the whole State, both urban and rural areas, is not prepared. All that they are doing is wholesale price of agricultural dommodities and consumer price index for selected urban That is all what the Bureau of Economics and centres is prepared. doing. That is not sufficient. In order to know the is impact of budget proposals on prices, it is very necessary to have a complete picture of the price statistics. In the absence of it once again we are groping in the dark. How much money this year we are pumping into the market and what are its effect on prices and savings. Have you any idea? Have you indicated anywhere so much the impact on prices? All that is done is, you mechanically follow what the department furnishes you with information. It is done in a mechanical fashion. But in order to achieve the desired objective under the plan you must have all these factors and in the light in objective from these Budget proposals, that which you derive the should be placed before the House.

All that one can read from the budget proposals is, this is an incremental budget. Every year there is an increase in expenditure and an increase in revenues. Barring these there is nothing. Where does this take the people of the State to?

The Government has been shouting from housestops that it is the champion of scheduled castes, scheduled tribes, backward classes and other weaker sections of the society. It appears that Sri Devaraj Urs

15th June 1978 255

and his colleagues—are the perpetual—Mortgagees of these classes of persons. But the claim is not supported by the amount of expenditure made on various welfare schemes for these weaker sections. You have mentioned about old age pension. Have you statistics with you today about the districtwise old age—pensioners? both—rural and urban? What is the fun—in making allocations of several crores for this scheme? Have you—any—idea how this money is spent? How many villagers are getting this pension, and of them how many are men and how many are—women? You do not have a total picture. You can—ask the Revenue Authorities to send—you monthly returns and you will find where exactly the money has gone. You are—groping in the dark like a blind man walking across a—bridge. Whether he will walk or falls into the stream, we do not know. That is how you are going about this scheme.

12-00 Noon

With regard to these welfare measures you must be in a position to indicate in your budget proposals that so many crores of rupees are set apart for the welfare of the SC/STs, backward classes and other weaker sections of the society: who form by far the majority of the society. Where do we find any information or budget allocation for being spent towards the welfare of these unfortunate sections of the society? I do not want to make a political speech about this. But. you people, all the time are shouting from house-tops that you are only the champions left in the country, if not in the State, who champion their cause. You might have returned to power. My friends used to tell me: Ek Nath - Ek Thal!. People have returned you to to power: People have told us: you be seated in the Opposition'. there is no point in repeating all this. But are you in a position to claim that these are the moneys that you have placed towards the expenditure for the welfare of these people? Do you find any evidence in your budget documents? There is nothing. It is mere claim and a repetition of the claim, Further, you have made a significant remark in your budget speech: "progress ultimately the result not of objectives, but of performance". In any Department of the Government, can you tell me that this is what you did last year and this is what you are going to do next year? Is there any indication to that effect? There is no point in blindly spending money: My learned friend the Hon'ble Finance Minister will bear with me that I am also a student of Economics as he claims to be. But I do not find any evidence in the Budget proposals that you have been able to set apart any amount, as indicated in. the budget documents, towards the welfare of these sections of the society? You have mentioned only 4 items. That is a tall claim you are making. It is not evidence by facts and figures.

- SRIS. M. Yahva (Minister for Finance):—We have given all the material. I cannot put everything in my budget speech. I think the hon, member knows the budgetary principle. I do agree that the hon, member is making good suggestions.
- SRI A. LAKSHMISAGAR. You have got to agree because I am quoting your own sentences, Where do you find support for your statement?
- SRI S. M. YAHYA.—The hon, member is a good advocate and a Professor of Law also. But as per the principle of budgetting should not go beyond certain limits.
- SRI A. LAKSHMISAGAR.—I hope my learned friend could give a new direction and dimension, a purposeful dimension. He has tread the same old beaten path. He may have excuses for this, that he had little time since he took over the finance portfolio recently. I will be happy if he can make amends to the lapses and furnish a meaningful data towards the objectives.

About unemployment, I do not think there is any data in the possession of the Government about the volume and magnitude of unemployment, both urban and rural, and under-employment among the educated persons, and uneducated persons in our state. You have supplied in the documents only the figures obtained from the Employment Exchanges. But, have you been able to do an independent exercise to find out the volume of rural unemployment? Have you any figures with you? You have none. The Employment Exchange gives you a perfunctory picture of unemployment among the educated persons. Some people are there who do not go to the Employment Exchange; they do not know about the existence of the Employment Exchange. You do not know the volume of unemployment and you do not have facts and figures with you. According to me, we are about 40 million people in the State of Karnataka and there must be 2.1 million people unemployed in our State. What schemes you have formulated under the Budget proposals to provide meaningful employment within the resources for these unemployed people? There is no indication. You propose to spend Rs. 1.114 crores under the Plan period. What is the extent of employment opportunities you are going to create so as to reduce unemployment in the State? Is there any indication in the budget proposals? There is none. Has the State Government prepared an inventory of human resources in the State? Is there any man-power planning in the State? How are you going to tackle the problem?

SRI S. M. YAHYA. - We have everything.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Have you realised the magnitude of the problem? Sri D. Devaraj Urs castigated the Janata Party in one of his speeches by saying: I do not think the unemployment problem can be solved. But the Janata Party is claiming that it can solve the unemployment problem within a period of 10 years. That is our manifesto. We have in redemption of that pledge, initiated bold actions and for the first time a larger share of central resources is being diverted towards the agricultural sector. Never in the history of independent India such a bold step was ever undertaken and thought of. This is the first piece of evidence of the redumption of the pledge of the Janata Party towards the purposeful solution of the unemployment problem.

Have any such plan and is it reflected in the budget proposals? I may also bring to the notice of the Hon. Finance Minister that the Rajasthan Government has been implementing 'Antodaya Scheme' in redemption of the pledge given to the people. This is what the London Economist wrote. He has acknowledged the Antodaya scheme of Rajasthan; the paper has predicted to end unemployment within 10 years in that State. Have you thought of such a plan of ending unemployment in the State.

I should very much like you to place before this House a DCB i.e., debit, credit and balance sheet, for the sales tax, land revenue, water rates, motor vehicles tax—loans and advances, all categoriwise i.e., loans for agriculturists, loans for major irrigation, loans for Corporations and Companies, loans to small scale industries etc. The budget proposals do not indicate how much money was collected during the last year and how much money is outstanding. In the co-operative sector, how much money have you invested, and how much balance is there? This should have been given and the budget proposals do not indicate any information about these matters.

About the assets and liabilities position in our State, the budget memorandum-pages 498-509, you have shown Rs. 492.40 crores as receipts over liabilities. Most of these assets are in the form of irrigation projects, buildings and other immoveable property. If you want to recover these loans, nobody is prepared to buy them. Therefore in a sense these assets are not recoverable; nobody is prepared to buy Vidhana Soudha or Tungabhadra project. Therefore they are not assets in the real sense of the term. Merely you show every year these are the assets and these are the arrears; you show excess of arrears over liabilities. This is a misleading state of affairs:

About the loans page 506, again you have shown total loans and advances outstanding as on 31-3-1977 as Rs. 460.23 crores and

Rs. 179 crores under advances. Then, the loans and advances outstanding is expected to go up from Rs. 460.23 crores as on 31-3-1977 to Rs. 627 crores as on 31-3-1979 but under receipt side what is anticipated is not realised. If you allow these loans and advances to amount year by year, where are you going to end, is the big question mark, you must be able to answer.

The Sixth Finance Commission has clearly observed the unsatisfactory working of these projects Electricity Board, Road Transport Corporation and Irrigation Projects. Every year the Finance Commission has made its report. It has pointed out several times the unsatisfactory manner in which these are functioning. How are you going to remedy the situation is not forth coming in your budget proposals.

Another striking feature of the budget proposals is the top heavy administration. You take any budget head, top heavy administration most of the monies are spent over administration and admistrative services, their T.A. and D.A. and other incidental expenses connected with the running of the administration. Are we getting the return for so many crores of rupees spent on this from these services, that you must be able to tell us.

There is another point, the loans are not properly being collected: being collected; we have not properly a dangerous point in the politics of our States has already arisen in Tamil Nadu, i.e. the Tamil Nadu Farmers The Tamil Nadu farmers are agitating for writing off of all advances made to them, credit given to them either by government or by credit institutions or other financial institutions. way in which the Government abolished all debts due by people to the village money lenders, is being exterded to the debts owed by people to the Government. Please take care that such a situation does not develop in our State. A psychology has been created in our State in the minds of the people that they wait only for doles, and monies are given to them and no effort is made to recover them and they want all these loans to be written off; no need to repay, this is the psychology. When a credit is taken from any institution, a sense of discipline and a sense of purposefulness must be instilled in him that they must make use of the credit to produce more services and goods and loans are repaid. Loans are mounting, interest is mounting and arrears are mounting: where are we leading with this nature of economy in our State? These are serious problems with which our economy in our State is beset with and no effort appears to have been made to remedy the situation as could be seen from the budget document and to set right these trends. Therefore my submission in the end is that this is a

15TH JUNE 1978 259

budget prepared by a blind man and there does not appears to be any attempt made for the judicious utilisation of the resources of the State and they do not known how these monies are going to affect the different sections of the society. This is a purposeless, useless and fruitless exercise but crores of rupees are spend every year without any 'purpose. I request through you Mr. Speaker, my learned friend Sri Yahya to give a satisfactory answer and if he is not able to do it now atleast make amends for the lapses by the time he comes forward next before this house for fresh proposals.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ೧೯೭೮–೭೯ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯುವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚೆಪಡು ತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಭಾಷಣ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕಾರಣ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಮುಖವನ್ನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. The plan programme has been reoriented to reach the weaker sections, have—nots and the S. Cs people. It is a progressive approach. Therefore I am welcoming this plan programme.

[ಚೇರ್ಮನ್ (ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು]

ಸಂವಿಧಾನದ ಡೈರೆಕ್ಟೀವ್ ಪ್ರಿನ್ನಿಪಲ್ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವೊಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಕನಿಷ್ಟ ಅಪಶ್ಮಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಹಾಗೂ ಐಶ್ವರ್ಯ ಒಂದುಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭರವಸೆ ಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೫ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನು ಮುಗಿದಿವೆ, ಅ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲ ನೋಡಿದರೆ. The rich have become richer and the poor poorer. ಈಗಲೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಐವತ್ತು ಭಾಗ ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂಥ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ? `ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಯೋಜನೆ, ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವು ಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಟಾನಕ್ಕೆ ತರದೇ ಇರುವುದು. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಹ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಟಾನಕ್ಕೆ ಆದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. They are attempting to help the weaker sections and the have-nots of the society. direction the plan has been programmed # 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ೧೯೫೧ ರಿಂದ ೧೯೬೧ರ ವರೆಗೆ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ೪೯.೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏರಿದೆ. ೧೯೬೧ ರಿಂದ ೧೯೭೧ರ ವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ೩೫.೧ ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಏರಿದೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ಇತ್ತು. ೧೯೬೪–೬೫ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ೨೦ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎರಿತ್ತು ಈಗ ೩೦ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿದ್ದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವನ್ನು ಪುಂದುವರೆದ ಕೇವಲ ೨೫% ಜನತೆ ಪಡೆದರು. The remaining 75 percent of the people have not enjoyed the planned programme at all. Therefore, I must appreciate the Finance and the present Government for their re-oriented programme to reach the weaker sections and have-nots of the society.

ಈ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. The growth rate of population is 2.3% and the growth rate of economy is 3.5% Therefore the growth rate of population has not eaten away the growth rate of economy. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಅರ್ಥವಾ ಗುತ್ತದೆ ಈ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ಆಸಮಾನತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇದೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ The present Government has attempted to improve the conditions of poor people. I am thankful to the present Government. ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. (I) NATIONAL SAMPLE SURVEY. (N.S.D.) ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಯಾಂಪಲ್-ಸರ್ವೆ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು 3 percent of house holds are in possession of 50 percent of the agricultural lands and 75 percent of house-holds are in possesion of 10 percent agricultural lands. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾಲಿಸಿ ಏನು ಇದೆ ಉಳುವವನೇ ಹೊಲ ದೊಡೆಯನಾಗಬೇಕು ಎಂದು. ಅ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ this is not being implemented up. to this day. Only the present Government under the dynamic leadership of Sri Devaraj Urs is doing a lot to make the tiller as the owner of the land. ಇನ್ನು (II) "WANCHOO COMMITTEE REPORT" ಈ ್ಯವಾಂಛೂ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್'' ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಏನು ಇದೆ ಅದು ೩೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿಾರಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲ; ಈ ಹಣ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂತಾಗಿದೆ. (III) $\cdot \mathrm{TAX}$ POLICY' ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ Tax Policy ಏನಿದೆ ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗ ಲಾಡಿಸಲು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಪಡೆಯುಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ೨೪% ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಡವರಿಂದ ಸಂದಾಯಪಾಗುತ್ತದೆ. (IV) WAGE POLICY: ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ "Minimum need based programme'' ವಿನಿವುಮ್ ನೀಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಭಿನಂದ ನೀಯವಾದುದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ;

- (V) ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅರ್ಥಿಕ ಬಲ ಇರತಕ್ಕಂತ ಹವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಆಸಮಾನತೆಗೆ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. that means only richer class people are allowed to grow richer. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಯಾರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಎನಕರೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.
- (IV) NATIONALISED BANKS: ಇನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅವು ಈಗಲೂ ಸಹ ಯಾರು ಒಂದು ಸೆಕ್ಕೂರಿಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಬಂಡವಾಳಸ್ಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಹಣವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಕೆಳ ವರ್ಗದವನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸೆಕ್ಕೂರಿಟಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತಾರೆ, ಈ ತರಹದಿಂದ ಕೆಳ ವರ್ಗದವನಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ನೆರವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. —ತಮ್ಮ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಆಯಿತು.

್ರ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕ ರಾಜೇಂದ್ರನ್.—೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೋಲಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ರೋಲಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ೫ ಪಾಯುಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.—ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕನಿಷ್ಟ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಏನಿದೆ ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿತವಾದಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳು ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾನ್ಸ್ಟಟ್ಶುಯೆನ್ಸಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಕ್ರೈಟೀರಿಯ ವೈಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಟೆಯವರು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ುಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಟ್ಮು ಯೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆದರೆ ಅದು ''ಮ್ಯಾನ್ ಪ್ರಪೋಸ್ ಗಾಡ್ ಡಿಸ್ಫ್ಯಾಸ್ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ರಾಜಕೀಯ ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶಾಸಕರು ಪ್ರೀಡಬ್ಸ್ಟು. ಡಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ `ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತುಲ್ಲೋಕಿಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದ ರಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಷದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. Therefore, it is purely a lapse on the part of P. W. D. officials. I am not blaming the ex-Legislators it is a lapse on the part of P. W. D. officials. I have brought this matter to the notice of the Hon'ble P. W. D. Minister. He has promised to take action. రేస్తేయ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಂದರೆ ಕಾರನ್ನು ರಿಪೇರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

12-30 P.M.

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ''ತುಂಗಭದ್ರಾ ಸುಗ**ರ್** ಫ್ಯಾಕ್ಸರಿ'' ಇದೆ. ಅದರ ಕೈಪಾಸಿಟಿ ೬ ಸಾವಿರದಿಂದ ೭ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಶುಗರ್ ಕೇನ್ ಅರೆಯಲು ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವುತ್ತೊಂದು ಸಕ್ಕರೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರು ಈವತ್ತು, ನಾಳೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದ ರೈತರು ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಕಂಡಸಾರೆ ತುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯುವರಿಗೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಟನ್ನಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಹ ಒಂದು ಕಷ್ಟ್ ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಭದ್ರಾವತಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ನವರು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ಸಾರ್ನಲ್ಲಿ ಏನು ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ನರಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರೇ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಮುಂದೆಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾರ್ಮರ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ವೆುಂಟ್ ನವರು ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಡಲು ರೆಕವೆುಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವುಲೆನೆಂಡು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಗರ ಹುಕ್ಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಅನೇಕ ಕೂಲಿಕಾರ ರೈತರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಹ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ನಿಲುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಅಭಿನಂಡನೀಯ: ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ '.ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ದಕ್ಕೆ ಯಾಗದಂತೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮಿನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ್ದು ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ಆಲ್ಬರ್ನನೇಟೀವ್ ಅರೇಂಜ್ ಮಂಟನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ನವರು ಸಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಹ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ aforestation ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಶಿವವೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಚನ್ನಗಿರಿ, ಹೊನ್ನಾಳಿ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ಮುಂತಾವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ವಿಲ್ಲದೆ ಮಳೆಯನ್ನೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರು ಬಹಳವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಜಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ನೀರನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಪೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಚಾನೆಲ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬೆಲ್ಟ್ ಏಲಯಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಾ ಈ ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಾ ಈ ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ (ಬಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಅವಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಿಲ್ಲು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟು ಕೂಗು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ಎಷ್ಟೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಗು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನೆ ರೈತರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ೧೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯುವರೆಗೂ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನೈತರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ೫೦ ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಹೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳೆ ನಾಚಿಕೆಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ನೀವು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರು ನಿಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ ೧೦ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯವರೆಗೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ರೂ ವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈವತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ದಕ್ಕಿಂತ ೩ ರಷ್ಟು ೪ ರಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—೫ ಎಕರೆಗಳತನಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪನ್ನು ಮಾಧಿ ಮಾಡಿರು ಕ್ರೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ.—ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಖಾರಿಫ್ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕಂತ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ೫ ಚೀಲ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಅವನ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಳೆದು ೪–೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ೫–೬ ರಿಂದ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ್ನು ಹಾಕಿರು ತ್ರಿರಂವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಈಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಖಾರಿಫ್ ಬೆಳೆಯನ್ನು

15TH June 1978 263

ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಪಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀದರ್, ಬೆಳಗಾಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗದ ರೈತರು ತಾವು ವಿಧಿಸಿರುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ ಹೊರೆಯಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳ, ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಡ್ ರ್ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಜೋಳ, ಬತ್ತ, ಉದ್ದು ಮುಂತಾದುವು ಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೩೦ ಪೈಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವೆ ಮಾಲು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರೆ ರೈತರಿಗೆ ಶತ್ತುವಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವರಮಾನ ೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇರ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತೋರಿಸಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಿಎಕರೆಯಿಂದ ೫ ಎಕರೆಯುವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಕನಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷ ವುಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿಬಿಡು ತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ೧೦ ಕ್ರಿಂಟಾಲ್ನಿಂದ ೨೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ_ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೇಬರರ್ಸ್ಸ್ ಕೂಲಿ ಕಳೆದು, ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದು ಆತನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ರೈತರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸದೆ ೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನದ ವೇಲೆ ಇನ್ ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ No. I enemy of the Scheduled Castes/Tribes and Weaker Sections who are having one acre of land.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ನಾ.—ಮಾನ್ಯ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯುವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಳಕಳ ಇಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದೆವು. ನಿಮಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ೫ ಎಕರೆಯುವರೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ನೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ೫ ಎಕರೆಯುವರೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವನ್ನೂ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಈ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಯೆನಿಮಿ ನಂಬರ್ ಒಂದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. No. 1 freind of the farmer is our Government.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ.—ವಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಬೈಯ್ಯರ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಯುವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ ? ಯಾವಾಗ ವಸ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೈಯ್ಯರ್ಸ್ಸ್ ಮೊದಲ್ಲು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಂಗಳು ಅದರ ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆ ಇದ್ದರೆ ಬೈಯ್ಯರ್ಸ್ಸ್ ೬ ರೂಪಾಯೀಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ೯೪ ರೂಪಾಯೀಗಳನ್ನೇ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ರೈತರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ೧೦ ಎಕರೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರುವುದನ್ನು ವಜಾ

ಮಾಡಬೇಕು. | ಅಂತಹ ಜನ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೭೫ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕಿರುವಂತೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರಲ್ ಪ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಹಾಕಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಖಂಡ್ರೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆ. ಆಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡವರನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರನ್ನು ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದ ವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಇತ್ತ ಕಡೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸ ಆತ್ತ ಕಡೆ ಹೋಗುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇರುವವರು ನಾನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ_. ಯಾಹ್ಯಾ.—ನೀವು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿ ರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಊಹೆ ಫೇಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಭೀವಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧನೆಯಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡು ಪುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಡಕಿದೆ ಎಂಬು ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಇವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪತ್ರೇನೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಅಪಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ವರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಿಂದೆ ನಿಜಾವುನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆವರು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರೆ ಅವರ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿ ಕಾರಿಯು ಇರುತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಮಯಕ್ಕೊಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಿಷಕ್ಕೊಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಭಗೆ ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ೨೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಕಾರಣ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ದೊಹ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕ್ಕು

ಶ್ರೀ ಭೀವಾಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠ ನನಗೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ,

(ನಗು)

ವುಹಾತ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾ ರೆಂದರೆ.....

ಭೇರ್ಮನ್ ರವರು. ... ದಯವಿಟ್ಟು ೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಾದರೂ ತತ್ತು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ. ಮಾತನಾಹುವವರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನನಗೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಟೈಂ ಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಯಾವ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕ್ರಾಂತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಲೀ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೂಡಬೇಕು, ಮಹಾತ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಶರಣರ ವಚನಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ, ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಂತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. — ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಓದುದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ. ನಾಳೆಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ ಇಪತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಧುವರಸನೆಂಬ ಬ್ರಾಹಣ ತನ್ನ ಮುಗಳನ್ನು ಹರಳಯ್ಯನೆಂಬ ಚಮ್ಮಾರನ ಮುಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಫಾಶಿ ಆಯಿತ್ತು ಆಮೇಲೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿರುನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಇಂಥ ಸ್ಕಾಕ್ರಿಫೈಸ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಭೂಮಿ ಇದು. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಲೆನಿನ್ ಆಗಲೀ, ಸ್ಟ್ರ್ಯಾಲಿನ್ ಆಗಲೀ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿರುವಂಥ ನೀತಿ ಪಾಠ ವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ......

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೀಲ್, — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಇದ್ದಂಥ ಉದ್ಯೋಗ ಏನು, ಆಗ ಇದ್ದಂಥ ಕಾರ್ಪಪೆಂಟಂಸ್ಸ್, ಕಮ್ಮಾರರು, ಚಮ್ಮಾರರು ಇವರನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಈಗಿರುವಂತೆ ಆಗ ಟ್ರೇ ತ್ ಯೂನಿಯನ್ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀವಾಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನೈತಿಕತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಯಾವಾಗ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ ಆಗ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್, ಅಸ್ಟೃಶತೆ, ಡಿಸ್ಹಾನಸ್ಟಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು. ಇಂಥ ವಿಚಾರಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಳಹದಿ ಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕೆಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ''Agricultural Debt Relief Act'' ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತವಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಆಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪ್ರೀಸ್ಪಪಲ್ ಕೊಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಏನೂ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕೂ ಖೋತಾ ಆಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಏನು ಒಂದು ಆಕ್ಷನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಡಿಸ್ಹಾನನ್ನ್ಕೀ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಷೆಡ್ಕೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕ ಎತ್ತಬಹುದು ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟ್ರೋ ಪೇಳೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯವ್ಯಯ

ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇವತ್ತು ಎಸ್. ಕೆ.ಡೇ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಲ್ಲ, ಪುರಸಭಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ರೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಕಲ್ಲೇ ಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಾಚಿಕೇಗೇಡಿನ ವಿಷಯ. ಈ ತರಹ ಆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲಸ ಏನಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳು ಅವುಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಪವರ್ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಗಳನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲೇ ಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಪವರ್ ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ರೂ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂದ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೆಲ್ಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ನಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಈಗ ನಮ್ಮ ಜನ ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ಜನ ಕಿಸಾನ್ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದುಗೂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನೀವು ಒಂದು ದಿನವೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನನಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಇದೆ. ಕಿಸಾನ್ ಜನರಿಗೆ ನೀವು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ, ಅವರನ್ನು ನಿಷ ಹಾಕಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀದ್ದೀರಿ. ೩೦ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕಿಸಾನ್ ಜನರು ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೧ ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ನೀವು ಕಾನೂನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡಿ ಕಿಸಾನ್ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಕೂಡಲೇ ನ್ವಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಂದೋಳನವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ೫ ವರ್ಷವಲ್ಲ ಒಂದು ವರ್ಷವೂ ಕೊಡ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅಮಾಲ್ಗಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಜನಗಳು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ವಸೂಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬ್ಬರುಸುತ್ತೇನೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಆಕೃನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅದು ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಜಸ್ತೀಸ್ಗೆ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಅದು ಎಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಗೇ ಮ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೊಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅರ್ಡಿನೆನ್ನನ್ನು ಹೊರಡಿಸ ಬಹುದಿತ್ತು

೧-00 ಪಿ. ಎಂ.

ಛೇರೃನ್ ರವರು. __ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. —ಇನ್ನು ನಾನು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ೫ ಅಲ್ಲ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ದುರಾದೃಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ದುರುದ್ದೇಶ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ವೇನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂ.ಎಲ್ ಸಿ.ಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಹೆಚ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇದ್ದವು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಯೋರ್ಹುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಯಿತು. ಆಗ ನಮಗೇನು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗ್ಸೂನೇರವಾಗಿ ಎನು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಏಕೆ ಇಲ್ಲ ? ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮೆಂಬರ್ನ್ಸ್ ಕೂಡ ಓಟರ್ಸ್ಸ್. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗದಿದ್ದರೆ ಇದು ದುರುದ್ದೇಶ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರ್ಮನ್ ರವರು. —ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ-ಅಸಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಾತುಗಳು ೪ ಕೋಟಿಜನರು ತಿಳಿಯುವ ಮಾತು ಗಳು. ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಸಮಾಜವಾದದ ವಿರುದ್ಧ, ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಕಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅದುಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿ ಎಂದುದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳು ಇನ್ನಾ ಪ ರಂಗದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಜಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮಾಡುತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿಯೇ ವಿನಹ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಮುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯರಾಗಿದ್ದ ರೂ ಆಪಾದನೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂಬದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. (ಸಿ) ಯನ್ನು (ಐ) ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲೆಕ್ಟ್ ಆದ ಜನರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯು?.

ಛೇರ್ಮ್ಡ್ ನ್ ರವರು:- ಈಗ ತಾವು ಆದನ್ನೆಲ್ಲ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡದೆ ಎನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ - ಒಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವೇಳೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಏನೇನು ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಡಾಕ್ಯುವೆಂಟರಿ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಸಹ ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಬಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಮ್ಮ ನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತಾಲ್ಲೋಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಂಬರುಗಳು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಂಬರುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮಕಡೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕಿಸಾನರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಟ್ಯಾ ಕ್ ಟೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರೊಪಾಗ್ಯಾಂಡ ಮಾಡಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಹೆಂಡಕುಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿಯಾಗಲೀ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ:—ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ ಹಣ, ಹೆಂಡ, ಎದ್ದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಲಿ.

ಛೇರ್[ನ್ ರವರು:—ಯಾವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಉಂಟ್ರು ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮ ನೆ ಸಿಕ್ಕಾ ಪಟ್ಟೆ ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ:—ಅದನ್ನು ನಾನು ಸೆಂಟ್ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ಬುಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ೧೫ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ನಾನು ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಸಾವಿರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ಜನ ಒಂದೊಂದು ಜಡ್ಡ್ ಮೆಂಟಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಿದ್ದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ,

ನಿಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕೇಸ್ ನಂಬರ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಛೇರ್ಮನ್ ಥವರು:--.ಅದು ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ: _ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ಒಂದೆ, ಒಂದು ಕೇಸ್ ಅನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಆ ಕೇಸ್ ನಂಬರ್ ಈರೀತಿ ಇದೆ. O. S. No. $192/74~{
m Kantappa~Vs.}~{
m Shankara}$ ಇವರ ಒಂದು ಕೇಸ್ ನಂಬರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

SRIK. H. SRINIVAS:—It is a well established convension that so far as general discussion is concerned it must be restricted to appreciation or criticism in respect of main policies. If there is any corruption charge regarding any tribunal, etc., I do not know whether it is proper to make it on the floor of the House. Even if it is proper it would be proper if they are taken at the time of discussion Demands relating to that paritcular Department.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೇ....ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕರಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೇ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಲ್ರಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕೊ ಆರೀತಿ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ: ಅಂಥಾವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI, A. LAKSHMISAGAR:—The Minister pointed out the restricted scope within which general discussion should take place. May I draw your attention to one sentence in the Shakdar and Kaul, Practice and Procedure of Parliament Book?

"Where as during general discussion on the budget the House is at liberty to discuss budget as a whole or any question of principle involved there in".

ಭೇರ್ಮನ್ಯೇಡರು:—ಈಗ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲಾ ಗಲಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ್ಡಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ತಾವು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳು, ಖಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಬೆಲೆ ದೊರಕ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು, ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಾರದು ಅಂತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಅಂತಾಗಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್ ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಭೀವುಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ:—ನಾನು ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆ ಆಧಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತ್ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ್ಗೆ ೧೫ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಲ್ಯಾಂಡ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂನದ ಆ್ನ ಒಂದು ಲೆಟರ್ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಮಗಾಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಂಥಾ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಈರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಎನ್ಕ್ಟೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಆ ಲೆಟರ್ಅನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ, ಅ ಜವೀನಿನ ಕಾಪಿ ಇದೆ. ಆತನಿಗೆ ೧೫೦ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ ೧೦ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿ ಇರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಕ

ಆತನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ವಕೀಲರೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸುಳ್ಳು ಟೆನೆನ್ನಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಟೆನೆಂಟ್ ಅಂತ ಹೇಳಿಸವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಕೀಲರು ಹೌದು ಅಂತ ಹೇಳಿಸಿ ರುಜು ವಾತ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಂಥಾ ದಾಖಲೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾವರನ್ನು ಪನಿಷಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬಯಸು ತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯಾನಲ್ಗೆ ಮೆಂಬರ್ಸ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಟೆನೆನ್ನಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೆಸರಿಗೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಛೇಂಜ್ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ವಕಾಲತ್ ಹಾಕಿಸಿ ಜಮೀನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವವಿಧವಾದಂಥಾ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ಸ್ವಗೈರೆ ಇಲ್ಲ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಗೆ ಅಗಿರುವ ಖರ್ಚನೈಲ್ಲಾ ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಶೂನಲ್ ನಲ್ಲಿರುವ ವೆುಂಬರ್ಸ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ನಾನುಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿಯೇ? ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕಾರಂಜಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಎರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಬಿವೃಧ್ದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಮ್ಮನ್ನ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹೋದವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ೪ ಕೋಟಿ ರಾಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದೀರಿ. 'ಆದರೆ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಹೋದವರ್ಷ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ರುವ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಈವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೭೫ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಬ್ಯಾಕ್ವರ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಆ ಹಣದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ರಿಟ್ರಿಂಚ್ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ರೊಕ್ಕಇದ್ದ ರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಈರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ನಾನು ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನೀವು ಈ ಯಾವ ಯಾವ ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಿಸಾನ್ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಒಂದು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಮೂವ್ ಮೆಂಟ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅಂಥಾ ಜನರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಜನರು ನಿಮ್ಮೆ ವಿರುದ್ಧ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ ನೀವು ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. If you are not in a position to correct yourself we will not allow you to continue in administration.

MR CHAIRMAN:—The House will now adjourn and meet tomorrow at 1 P. M.

The House adjourned at Twenty minutes past one of the clock to meet again at one of the clock on Friday the 16th June 1978.